

Җәңтерү Ялавә

Муркаш район хаҗачә

1944 җулхи җу уйахән 5-мәшәнченпе тухать

33 (8099) №

Юн кун, 2013 җулхи җу (май) уйахән 15-мәшә

Хакә ирәклә

Туслә җемье Муркашрах пурнасаһән

«Пёр-пёрне хисеплени, юратни, пёр-пёриншән тимлени, ачасем сывләхлә пулни – җемьере чи кирли», – җемье пёртерешә пирки каласна чух паләтрәҗ Муркаш салинче пурнакан Макаровсем.

Малашләх пирки тәплән шуаһшлама хәнәхнә җамраксем 2006 җулта җемье җавәрса тепәр җултанах пуранмалли җурт-йәр услоийәсене лайахлатма черете тәнә. Иртнә җул вара кәтнә саванәҗ җитнә – Амиляпа Иван Макаровсем җемийи «җамрак җемье» федераци программипе киләшүллән патшаләх пулашәвнә тивәҗнә. «Эпир Муркашрах пурнасаһән, саванпа та пулашупа уса курса кунта икә пүлмәлә хәтлә хваттер туянтәмәр, амәш капиталә те тәкә пулчә. Паллах, пүтә савантәмәр», – теҗсә җамрак ашшәпе амәшә.

Җемье пүсә И. Никитин ИП патәнче водител-механикка вай хуратә, Амиля «Россельхозбанк» районти хушма офисәнче тәрәшатә. Туслә җемьере икә ача теләйлә үсет: кәсәх 6 җул тултарақан Артемий тата виҗсәмәш җулта пырақан Ника хәйсән кәмәләсемпе ашшә-амәшнә хәвхалантарса тәрәсәҗ, пурәнма татах та ытларәх вай парәсәҗ. Н. НИКОЛАЕВА сән үкерчәкә.

Паян – Пәтәм тәнчери җемье кунә

ХИСЕПЛӘ ЕНТЕШСЕМ!

Сире ыра та җутә уявпа – Пәтәм тәнчери җемье кунәпе саламлатә!

Җемье – җынна парнеленә чи хаклә пуялхә. Юратакан, йывәр вә-хәтра пулашакан җынсем юнашар пулсан вара җыннан вай татах хутшәна.

Җемье – обществән тәп шәнәрә, патшаләх тәрәкә, культурәпа халәх йәли-йәркине упаканә. Җын җемьере Таван җәр-шыва юратма тата юнашар җынсене хисеплеме вәренет.

Җемье хакләхәсене җирәплетесси Чәваш Республикн политикинчи приоритетсенчен пәри пулса тәрәтә. Патшаләхән тәрлә энлә пулашәвнә тивәҗсә җамрак җемьесем пурнаҗ услоийәсене лайахлатаҗсә. Амәшләхәпе ачаләхә хәтләмелли майсем те җулсеренех җирәпленесе пыраҗсә. 2012 җулхи январән 1-мәшәнчен пулса җемьере виҗсәмәш е хыҗсәнхи ача җуратнаһән республика паракан амәш капиталәпе тивәҗтерәҗсә. 2013 җулхи январән 1-мәшәнченпе виҗсәмәш е хыҗсәнхи ача җуратнаһән вәл 3 җул тултариҗчен уйахсерен паракан тәлев җирәплетнә.

Паянхи уяв – хамәр җемьене юратупа хәтләх парнеләмелли, пире инкек-синкекрен упранә атте-аннене ырләхән тав тумалли тата тепәр сәлтәв.

Җывәх җынсемпе ашә хутшәнура пулнине хакләр, пёр-пёрне юратар, җатәмләрах пулар, ан хирәҗсәр! Сирән җемьесенче тәнәсләх, юрату тата киләшү хуҗаланчәр!

Чәваш Республикн Пусләхә М. ИГНАТЬЕВ.

МУРКАШ РАЙОНН ХИСЕПЛӘ ҖЫННИСЕМ!

Сире Пәтәм тәнчери җемье кунә ячәпе чун-чәререн саламлатә!

Пурнаҗ җулә ачан җемьерен, атте-анне киләнчен пулсанатә. Кунта ача пурнаҗ илемне курма, әмәтленме, әҗлемә, аслисене хисеплеме, пулашма вәренет. Ача пур енлән аталанса үсесси те, явапләхә туяси те, ырапа усала уйәрма вәренесси те, сывә пурнаҗ йәркине суйласа илесси те ашшә-амәшәнченех килет. Ырри те, усалли те җемьеренех пулсанатә. Саванпа та таван кил ачашән чун туртнә ырап пулса тәтәр тесе тәрәшмалла пирән, аслисен. Таван килте пире яланах әнланаҗсә, кәсәраҗсә, пулашәҗсә, таван килте чи җывәх җынсем кәтәҗсә. Яланах җапла пултәрчә. Мәншән тесен сакә кашни җыншән җав тери хаклә, җав тери кирлә.

Җемье теләйә вара пирәнтен хамәр-нах килет. Апла пулсан чун-чәре әшшине упрама пәлмелле. Пёр-пёринпе киләштерсе, юратса пурәннини мән те җитмәст. Кун пек чух йывәрләхә җәтса ирттерме, әна җәнтәрме те җәмәлрах. Ашшә-амәшән әшшине, юратәвнә курса-туйса үсәкен ачасем те теләйләрех пулаҗсә. Вәсене пурнаҗ-ра хәйсән ырапнә тупма та җәмәлрах. Саванпа та эсир ачәрсемшән ыра тәсләх пуласса та шанас килет.

Ачаллә җемьесене пулашас ыту сине Рәҗсәй Федерацийән, Чәваш Республикн Правительствисем тимлә пәхәҗсә. Җемьесене патшаләх енчен пулашни те сакнах кәтәрса паратә.

Сире пурне те җирәп сывләх, теләйлә вәрәм кун-сул, иксәлми вай-хал сунатә! Пёр-пёрне юратса, киләштерсе пурәнмалла пултәр. Ачәрсем саванәҗ сәҗ күчәр.

Район администрацийән пусләхә Р. ТИМОФЕЕВ.

Еслә визитпа

Җыхәнусем йәркеленәҗсә

Чәваш Ен Пусләхә Михаил Игнатьев Атәл җи федераци округән делегацийә шутәнче майән 11 – 18-мәшәсенче еслә визитпа – Китай Халәх Республикнче.

Майән 12-мәшәненче Михаил Игнатьев Мускав тата Пәтәм Рус Җветуй Патриархән Кириллән Китайри пәрремәш визичәпе җыхәннә йышәнәва Рәҗсәйән Китай Халәх Республикнчи посолән ячәпе хутшәннә.

Майән 13-мәшәненче Чәваш Ен пусләхә Китай Халәх Республикн Патшаләх Канашән Премьерәпе Ли Кәцяномпа тата Китайән Аталанупа реформәсен патшаләх комитечән ертүсисемпе тәл пулнә.

Тәп меропрятисем Хубэй тата Хунань провинцийәсенче иртәҗсә.

Майән 14-мәшәненче Ухань хулинче (Хубэй провинцийә) регионсен хутшәнәвәсен ытәвәсемпе «җавра сәтел» пулнә. Кунтах Чәваш Республикн экономика тата инвестици потенциалән презентацийә иртнә, Янцзы юхан шывән тури тата вәтам юхәмәнчи регионсемпе Атәл җи федераци округән регионсем пёр-пёринпе киләштерсе әҗлесси пирки протокола алә пулнә. Рәҗсәй делегацийә вәрәҗәра вилнә совет доброволец-летчикәсене асанса лартнә паләк умне чечек кәшәләсем хунә.

Михаил Игнатьев паләртнә тәрәх пәрремәш хутшәнусем енсен пёр-пёринпе җыхәнса әҗлемә кәмәл пуррине кәтартса парәсәҗ. «Халә пирән задака киләшүсене практикәлла утәмсем тунипе җирәплетесси пулса тәрәтә», – тенә Чәваш Ен Пусләхә.

Районта

Министрсемпе тәл пулнә

Иртнә эрнере район администрацийән пусләхә Ростислав Тимофеев Чәваш Ен вәрентү тата җамраксен политикн министрәпе Владимир Ивановпа тәл пулнә. Муркашри лицей җуртне реконструкцилесе ача сачә үҗәссипе, вәрентү учрежденийәсене тата вәсенчи штатсене оптимизацилессипе җыхәннә ыйтусене сүтсе явнә. Владимир Николаевич ситес эрнере те районта пулма, вәл шутра кәҗал капиталлә юсав әҗсәсем туса ирттерме пәхнә 4 җула та җитсе курма планлатә.

ҖР җәр хутшәнәвәсен тата пурләх министрәпе Светлана Енилинәпа тәл пулнә чухне ытман җәр участкасене ял тәрәхәсен харпәрләхне куҗарас әҗсәне хәвәртлатәсси пирки сәмах пынә. Кунпа җыхәннә кашни әҗсе судра уйрам пәхса тухнә май җак процедура вәрәма тәсәлатә. Светлана Александровна ку енәпе пулашма шантарнә.

Иртнә шәмат кун районта ял хуҗаләх министрә Сергей Павлов пулнә. Район администрацийән пусләхәпе Ростислав Тимофеевпа вәл районти хәш-пәр хуҗаләхәсене җитсе курнә, җур аки әҗсәсем мәнле пынипе паллашнә. Хамәр инф.

Җур аки – 2013

Ака кал-кал пыратә

Районти җәр әҗсенә уяр кунсен кашни сехетне уй-хирте ирттерет. Җу уйахән 14-мәшә тәлне пур харпәрләх формиллә хуҗаләхсем җуртрисене акма 10352 гектар (74 процент) җәр хәтәрленә.

Җәр әҗсенә җак кун тәлне җурхи культурәсене пурә 6742 гектар җынче (63 процент) акса хәварнә. Ака әҗсәсене Чкалов яч. хис. хуҗаләхпа «Колос» чикәллә явапләхлә обществәра, С. Срединский тата В. Горбунов хресчен (фермер) хуҗаләхәсенче вәҗленә.

Хуҗаләхсем пәр җул үсәкен кураксене 369 гектар акнә, җәр улминә 162 гектар лартнә.

А. БЕЛОВ.

Халә те асрах-ха җав җулсем

Аслә Җәңтерү уявәнчен

Майән 9-мәшәненче тәнчери мән пур прогрессивлә әтәмләх уявсен уявнә, фашистла Германияе җапса аркатнәранпа, Таван җәр-шывән Аслә вәрҗинче Җәңтерү тунәранпа 68 җул ситнине паллә турә. Муркашсем та иртнә кәҗснерни кун җак паллә куна чыслән уявларәҗ. Аслә Җәңтерү кунне халалланә уяв меропрятийәсем пур ял тәрәхәсенче те, әҗ коллективәсенче те иртрәҗ.

Майән 9-мәшә. Район центрәнчи «Сывләх» физкультура

Инкек

Пуләшусәр юлмәҗ

Чәваш Ен Пусләхә Михаил Игнатьев Пенза облаҗәнче җул җынчи инкеке пула вилнисен җемийсемпе пәрле хурланни җынчен пәлтәрнә. Вәл Министрсен Кабинетне инкек тәүсисемпе вәсен җемийсене пулашассин ытәвнә пәхса тухма хушнә.

Оперативлә даннәйсем тәрәх 2013 җулхи майән 14-мәшәненче ирхи 8 сехет тәләнче Пенза облаҗәнчи «Пенза – Тамбов» трасса җынче Вәрмар район җыннин микроавтобусә груз турттармалли МА3 автомашинәпа җапәннә.

Малтанхи даннәйсем җапла: микроавтобусри 10 пассажир вилнә, 8 җын аманнә. Пурте вәсем – Чәваш Республикнчи Вәрмар район җыннисем. Аманисем Пензәри васкавлә медицина пулашәвән больницнче. Вәсемпе психологсем әҗсәҗсә.

турәпа спорт комплексә умәнче иртәлех җынсем йышлә. Вәрҗә суләсенчи юраҗсем янараҗсә. Картигистсем хәйсән пултарулахне кәтартрәҗ.

Таван җәр-шывән 1941 – 1945 җулсенчи Аслә вәрҗинче Җәңтерү тунәранпа 68 җул ситнине халалланә уяв митингнә җынсем чылаййән пухәннә. Кунта вәрҗә ветеранәсем те, вәрҗәра вилнисен тәләх арәмәсем те, тыл әҗсәненем те, шул ачисем те, район центрәнчи әҗ коллективәсен представителәсем те.

(Вәҗә 2-мәш стр.)

Ачасен канәвә, пахаләхлә апат-җимәс...

Канашлуран

Майн 6-мәшәчә Чәваш Ен Пусләхә Михаил Игнатъев Министрсен Кабинетчән членәсемпе, хәшпәр федераци ведомствисен территори органенә тата муниципалитетсен ертүсисемпе эрнесеренхи канашлу ирттернә. Кун йәркинчи паянхи агуаллә йитүсем пирки сәмах пынә унта.

Республика Пусләхә малтанах чәвашсен делегацияһә апрелән 29 – 30-мәшәсенчә Мускавра Японие Рассейән пәр-пәрине сыханса өсләссиле ирттернә форумне хушәннән пәтәмлетәвә синчә чарәнса тәнә. Ун пирки хәсәтән иртнә номерәнчә пәлтәрнәчә.

Ачасен суллахи канәвнә йөркеләссә йәтәвәссә сывләхә сыхлас өс тата социаллә аталану министрә Алла Самойлова хушкатнә.

Кәсәл пәтәмпе 111 пин ачана су кунәсенчә канма, сывләхәсенә сирәпләтмә тата өсләме майсем туса памалла. Вәл шутра 47 пин ача йывәр условисенчә пурәнәтә. Җәк кампани валли пур шайри бюджетран 313,1 миллион тенкә уйәрма пәнә. Ку вәл иртнә сулхинчән 80 млн тенкә нумайрах. Түлевсәр путевкәсенә тивәссәкән ачасем ытларах пуләр.

2013 җулта хула тулашәнчи лагерьсем 24, сәмьесенә тата ачасенә социаллә пуләшу паракан центрсем сүмәнчи лагерьсем 23, шулсем сүмәнчи лагерьсем 399, кунсәр пушәкәсәл пәрремәш хут палатка лагерьсем 31 пулмалла. – Кунта кәтмен нимәнлә лару-тару та пулма пултараймасть, – паләртнә Михаил Васильевич. – Пур лагерьсем те йөркеллә өсләмәллә, ачасен канәвнә кирлә пек йөркеләссә –

пирән тивәс.

Вәренү тата сәмрәксен политикин министрә Владимир Иванов пәлтәрнә тәрәх путевкәсен 90 процәнчә ачасен ашә-амәшнә тивәстернә өнтә.

Апат-җимәс продукчәсен пахаләхә те – пәлтәрәшлә йитүсенчән пәри. «Рассей пәтәм тәнчәри суту-илү организацинә кәнә май суту-илүрә пахаләхә тивәстермен продукци те пулма пултарасть. Җәкә уйәрма ачасемшән сиенлә пуләр», – асәрхаттарнә Михаил Игнатъев. Вәл ответлисенә ку теләшә тимләрәх пулма сәннә.

Роспотребнадзорән Чәваш Республикнчи управленийн ертүсн Надежда Луговская сывләхә сирәпләтмәллә учрежденисенчә май уйәрәнчә тәрәслә пулсаннә пирки хыпарланә. Апрельән 20-мәшә телнә лагерьсен 97 процәнчә апат-җимәс продукци илсе тәма киләшүсем тунә. Май уйәрәнчә продукци тивәстеренчә семинар-канашлу ирттермә пәнә. Н. Луговская шу чәпә хамәр пәтәмәрти продукци пахаләхә йити регионсенчән күрсә килекеннисенчән лайәхрах.

Майн 20 – 25-мәшәсенчә Шупашкарта пәтәм тәнчәри VI кинофестиваль иртет. Хәтәрленү мероприятиәсемпе культура, национальнос тата архив өсләсен министрә Вадим Ефимов палаштарнә.

Информаци политикн тата массаллә коммуникацисен министрә Валентина Андреева майн 1 – 5-мәшәсенчә Чәваш Енре сәмрәксән массаллә информаци хәтәрәсемпе киностудийәсен пәтәм тәнчәри «Волжские встречи – 24» фестивалә әнәслә иртнә пирки каласа панә.

Муниципаллә служащисен – хәйсән награда

Чәваш Енре муниципаллә служащисем валли патшаләхә наградинә туса хунә. Ку вәл «За безупречную службу в органах местного самоуправления в Чувашской Республике» уйәрмәләх палли. Кун пирки республика муниципаллә йөркеләнәссән канашән сәездәнчә Чәваш Ен Пусләхә Михаил Игнатъев пәлтәрнә.

Республика Пусләхә паләртнә тәрәх сәк награда вәртнә хәйтәтәмләхә аталантарма тивәслә түпә хывнә муниципаллә служащисенә хавхалантарма май парә.

Саламлатпәр

Юратнә та хәкә сывнәмәра – Җурлатәри яләнчә пурәнәкән Василий Кузьмич КРЮЧКОВА майн 15-мәшәчә 80 җулхи сүмлә юбилей ячәлән чун-чәрерән әшшән саламлатпәр. Утас сулу санән вәрәм та такәр пултәр. Турри вәй-хал парса тәтәр, чир-чәртән упратәр. Малашнә та ачәрсемпе, мәнуксемпе, тәвансемпе савәнса та киләштерсә пурәнма сирәп сывләхә сунатпәр. Пирә пуләшса тәнәшән, сәмьә әшшинә упраса пурәннәшән чәрерән тав тәватпәр. Әсә пурри пирәншән пысәк теләй, савәнәс. Эпир сана юрататпәр, санпа мухтанатпәр.

Саламлаканәсем: мәшәрә, ывәләссемпе хәрәссем, кәрүшәссемпе кинәссем, мәнукәссем, кәссән мәнукә тата сывләхә тәванәссем.

12 мая исполнилось 75 лет со дня рождения любящей матери, заботливой бабушки, суперценного работника, замечательного человека – Марии Васильевны Виноградовой. 57 лет назад приехала она в Моргауши молодым специалистом из соседней Марийской Республики, да так и осталась здесь, встретив свою любовь. Более 40 лет проработала на ниве культуры, а затем объединяла под своим крылом ветеранов войны нашего района. И где бы она ни работала, всю себя отдавала бескорыстному служению обществу. Мы желаем тебе здоровья, бодрости духа, неиссякаемой энергии и выражаем искреннюю любовь.

Лебединой стаей куда-то
Улетают из жизни года,
И не будет им больше возврата,
Повторить их нельзя никогда.
Пусть сегодня звучат поздравленья,
Их так много, что хватит на век.
Так живи же, душой не старея,
Наш любимый, родной человек.

С поздравлением дети и внуки: семьи Верховцевых, Орловых, Виноградовых.

Патшаләх пәрлехи экзаменәсем

Шутлә кунсем юлчәс

Кәсәх 11-мәшәсен шулла сыв пуллашма вәхәт ситет. Анчәх та алла аттестат иличчән умра чи өтәтлә тәхәр – экзаменем. Патшаләх пәрлехи экзаменәсем мәнлә йөркәләр иртәссә? Сәк йитәвә район администрацийн вәренү сәмрәксән политикин пайән пусләхнә З. ДИПЛОМАТОВАНА хуравлама йитрәмәр.

– Сәк вәренү сүлө вәсәнчә 11 класс пәтерекән 245 сәмрәк пәрлехи патшаләх экзаменәсенә тытат, вәсенчән иккәшә, малтанхи пек, йәлана кәнә формәпа. Кунсәр пушәкә малтанхи сүлсенчә шул пәтернә тепәр 6 сәмрәк та пәрлехи патшаләх экзаменәсенә тытасси пирки заявлениләр пәлтәрчәс.

Экзаменем хәш кун иртәссә паллә: майн 27-мәшәчә – вярәс чәлхипә, июнән 3-мәшәчә математика экзаменем Муркашри вәтам шулта иртәссә. Майн 30-мәшәчә – информатика (9 ача), биология (66), историпе (74) экзаменем Муркашри вәтам шулта. Июньнән 6-мәшәчә ют сәршыв чәлхипә (9) тата физика (75) экзаменем Етәрнә иртәссә. Июньнән 10-мәшәчә – химипе (30) тата обществознанипе (145) экзаменем Муркашри вәтам шулта, июнән 13-мәшәчә географипе (25) тата литература (5) экзаменем Сәрпү хулинчә пуләссә. Резерв күнәсенә те паләртнә: июнән 15, 17, 18, 19-мәшәсә, сәв кунсенчә экзаменәсенә Шупашкарта тытма тивет.

Экзаменем вәхәтәнчә өсләкән операторсенә сирәпләтнә. Вәсен ответләхә пәтә: өс инструкторнә пәнәшән пысәк штраф пәхса хунә – 20 пин тенкә таранах. Кәсәл экзамен пурәкән кашни класра тата коридорсенчә видеосәнәв оборудованийә пулат.

– Тәххәрмәшсән патшаләх пәтәмлетү аттестаций мәнлә иртәт?

– Тәххәрмәшсән экзаменәсенә сәк формәпа 371 ача тытат, тепәр 3 сәмрәк – малтанхи формәпах. Экзаменем ирттермәллә икә пункт паләртнә – Муркашри тата Мән Сәнтәрти вәтам шулсем.

Экзаменем сәк күнәсенчә иртәссә: майн 28-мәшәчә – математика, майн 31-мәшәчә – обществознанипе, физика, химипе, ют сәршыв чәлхипә, июнән 4-мәшәчә – вярәс чәлхипә, июнән 7-мәшәчә – историпе, биология, литература, география, информатика, июнән 13-мәшәчә – чәваш чәлхипә.

Тәххәрмәшсән валли те резерв күнәсенә сирәпләтнә: июнән 11-мәшәчә тата 14-мәшәчә.

Каласа хәвармалла, вярәс чәлхин экзаменәсенә орфографи словарипе уса курма юрат, физика тата хими предметәсемпе – программаллә мар калькуляторпа, географипе – линейка тата географипе атласә тата программаллә мар калькулятор.

Экзаменем тәрлә вәхәтә тәсәләссә. Вярәс чәлхи, математика, литература, чәваш чәлхи экзаменәсем 3 сәхет те 55 минут пурәссә, физика, историпе тата обществознани предметәсемпе – 3 сәхет, информатика, биология – 2 сәхет сурә, химипе, географипе тата ют сәршыв чәлхипе – 2 сәхет.

Н. НИКОЛАЕВА.

Халә те асрах-ха сәв сүлсем

Аслә Җәнтәрү уявәнчән

(Вәсә. Пусл. 1-мәш стр.)

Районта сүлленәх Җәнтәрү куннә халалласа Муркаш – Вақкасси маршрутпа велосипедистсен чупәвнә ирттерәссә йәлана кәнә өнтә. Кәсәл та митинг пулсанас умән велосипедистсем уяв лапамәнчән старт илчәс.

Иртнә вәрәсәри Җәнтәрү сәмәл килмен. Вәл инкәк, хуйхә, нуша күмән сәмьә районта сүк та темәллә. Районтан вәрәсә хирнә 9845 сывн тухса кайнә. 5491 салтак каялла таврәнәйман, паянхи мирлә пурнәсшән пушәсенә хунә. Җәкән пирки аса илтерчә район администрацийн пусләхә Ростислав Тимофеев (пәрремәш сән үкәрчәкәре) савәнәслә митинга уса пухәннисенә уяв саламланә май. Шел пулин те, вәрәсәран Җәнтәрү таврәннисән речә те сайраланса пырат. Паянхи кунә районта вәрәсә ветеранәсем 65-ән, вилнә салтаксән тәләх арәмәсем 5-ән, Ленинград блокадинчә пулнисән 2-ән пурәнәссә.

Җәнтәрүвә кашниәх хәйән түпинә хывнә. Сәр сывнисән фронт, хәрәрамәсемпе ватә сывнәсә, ачасем тылра Җәнтәрүвә туптанә. 5 салтак Совет Союзән Геройән ятнә тивәснә, тепри Мухтав орденән тулли кавалерә пулса тәнә. Вәсен паттәрләхә паянхи сәмрәксәншән тәсләх пулса тарат.

Хәйсән мәшәрәсем, ашәсәсем вярәннә тәрса тылра сәрнәкуннә пәлтәрнәчә сывләхә-туталлә вәй хунисенә те ырапа паләртрә Ростислав Николаевич. Пирән вәсен паттәрләхә пирки ниҳәсан та манмалла мар. Җитес сүл района йөркеләнәренпә 70 сүл ситет. Сәвнә май район энциклопединә хушәмсән кәртсә әнә сәнәрен пичәтлесе кәларма, район

историпә палаштаракан кәнәкә хәтәрләме паләртнә. Район сывнисән паттәрләхә пирки каласа панисем унта тивәслә вярән йышәнәс.

Вәрәсә ветеранәсем умәнчә эпир яланах парәмәра. Патшаләх вәсенә тивәсәсәр хәвармасть. Иртнә сүлсенчә вәрәсә участникәсенә сәмәл автомашинәсемпе түлевсәр тивәсәтерчәс, 2008 сүлтан тытәнса вара вәсен пурәнмалли сурт-йәр условийәсенә лайәхлатәссиле пысәк өссем туса ирттернә. Иртнә 5 сүл хушшинчә районти 227 вәрәсә ветеранәпә вәрәсәра вилнә салтакән тәләх арәмә тата вәсен сәмьә хәйсән пурәнмалли сурт-йәр условийәсенә лайәхлатнә. Кәсәл вәрәсә ветеранәсем 15 сывн сертификатә тивәснә, вәсенчән 10-шә сәнә хәваттер илнә е сурт-йәрнә сәнетнә.

Муркашсән Аслә Җәнтәрү уявәпә республика Пусләхә Михаил Игна-

халланә уяв концерчән программипә савәнтарчә.

Уявән кашпи программипә те интереслә те хаваслә иртрә. 20 сәхетрә вәл Җәнтәрү куннә халалласа «Эпә ас тәватпә! Эпә хәпартланатпә!» ятпа ирттернә пәрремәш район фестивалән сәнтәрүсисән гала-концерчәпә пулсанчә. Пухәннисенә уяв район администрацийн пусләхә Ростислав Тимофеев, депутатсен районти Пухәвән депутатчә, Муркаш райпо канашән председателә Борис Андреев саламларәс. Фестиваль сәнтәрүсисән дипломәсем парнесенә тивәсәсәр.

Сәмрәксән «Пурнә те ятран аса иләр» акция иләртүллә иртрә. 22 сәхет те 30 минутра уяв фейерверкә пулчә. Уяв сәсәнчә ташә-юрә 23 сәхетчәнәх янәрар.

В. ШАПОШНИКОВ.
Автор сән үкәрчәкәсем.

тәвә, республика Пусләхән Администрацийә, Чәваш Ен Правительствинә ячәпә граждәнлә оборона тата чрезвәчайлә лару-тәрәвән Чәваш Республикнчи патшаләх комитетчән председателә Вениамин Петров, Чәваш Республикнчи сәр комиссариячән Муркашпа Эләк районәсенчә пайән пусләхә Александр Кочуров саламларәс.

Тәван сәршывән Аслә вәрәсән участникә Николай Стрельцов иртнә вәрәсә сүлсенә аса илчә, уявпа саламласа пурнә те ырләх-сывләх сунчә. Афган вәрәсән участникәсен районти союзән ертүсүн сүмә Сергей Андреев, район администраций сүмәнчә сәмрәксән правительствин председателә Ольга Прокопьева пухәннисенә уявпа саламларәс. Муркаш шуләнчә вәренәкәнсем уявпа пухәннә ветеранәсенә, вилнә сәр сывнисән тәләх арәмәсенә чәрә чечәксем пачәс.

Хысән сәмрәк армеецәсемпе кадәтсен парачә иртрә. Уяв митингә Җәнтәрү паркәнчә вилнә салтаксәнә асәнса лартнә паләкпа Мухтав монументчә умнә гирияндәпә чечәк кашәләсем хунипә вәсәнчә. Ветерансен Муркашри халәх хорә Җәнтәрү куннә

Паян – Пётём тёнчери семье кунё

Семье аталанавенче – патшаләх пулашавё

1993 сүлхи сентябрён 20-мешёнче ООН-ан генаральной ассамблейи Пётём тёнчери семье кунне сиреплетнё. Уява, паллаха, ахальтен шухашласа каларман: общественноса семьепа сыханна йту-сем сине тимлех уйрма хистенипе сыханна сакә. Семье обществаран уйрам аталанма пултараймасть. Саканпа пёрлех вәл обществари сынла хаклаксене упрама канә мар, патшаләх сиреплетме те пулашавё. Саванпа та патшаләх семьесене мёпле тимлех уйрнинчен унән пуласлахе пирки те калама пулать.

Семье кунё кашни-нех семье пирён пурнаса мар мёпле вырән йшаннинне, унән пёлтерёшё пирки тепёр хут шухашласа илме май парать. Семье кашни сыннах кирлө.

Паянхи кун вара тулли мар семьесем нумайи, семьесем арканни чанә та сивёч йту пулса тарать. Пирён район та кунтан инсе тамасть. Акә иртнө тавата уйхри картартусемле паллашар-ха. Сак тапхартә кәсал пурё 37 семье йркеленнө, анчә та арканнисем те шапа саван чухлө, ситменине пёлтерхипе танлаштарсан 12 ытларах. Апла пулсан ку вәхатра района пёр семье те йркеленмен тесем те йанәш мар. Семьене аркатма нумай кирлө мар, ана упраса пурәнма вара пётё йывәр. Ситменине хальхи вәхатра мәшәра уйралма та сәмәл: судра виларах чух характерсем пёр килмен тени төл пулать. Ачан чёрине вара сак аркан саманчө нумайләха юлать...

Хальхи вәхатра семьесене ытларах чухне вёренсе пётернө, ёсре

усём сүлө сине тарса укса «тытма» пулсанә хыссан канә йркелеме тарашассө. Ачасене те каярах суратассө, нумай чух – пёрре е икө ача. Хәшөсем вара пачах та ача суратассө, вёсене пәкса устерме, вёрентсе пурнас сүлө сине каларма укса-тенкө ситменине сыхан-тарассө сакна. Пирён районта асанна тапхартә 121 ача суралнине регистрациленө: Муркаш, Моска-касси, Мән Сөнтөр ял тарәхөсенче ытти тарәхрисенчен ача нумайрах сурална.

Семьепа сыханна тепёр самант пирки те асанса хәвармалла. Хальхи вәхатра ытларах «гражданский брак» тенине илтме тивет. Ку та вәхат пуламе. Сын хай сине ытлаши тивөс илесөн маррипе, пёр-пёрне итлесе сул парасшән маррипе сыханна пулө сакә, тен хав шухашланә вәхатра аләк хупса тухса кайма меллө пулнине те.

Сапах та патшаләх пулашавё пирки каламасар иртме сук. Федераци шайёччи амәш (семье) капиталө, республика шайёччи амәш капиталө – саксем хайсем сөс семьесемшөн пите пысак пулашу. Пёр вуна сул каялла канә-ха кун лек пулашәва тивөсмен. Кунсәр пунсе сәмрәк семьесем, нумай ачалла семьесем тивөсөкөн пулашу та пөчөк мар. Пулас амәшөсене, тин канә сурална ачасене пахаләхлә медицина пулашавёпе тивөстерессе те сакан шутнех кёрет. Йывәр лару-тарәва лекнө семьесене, ачасене пулашасси те патшаләх хай умне лартнә төп вара дачәсенчен пёрте тесе шутлать. Апла патшаләх семье патне сурәмпа саврәнман-ха.

Н. НИКОЛАЕВА.

01 пёлтерет, асәрхаттарать

Сүләмра писсе кайнә

Пушар хәрушсәрләх пирки асилтерсөх таратпәр пулин те, ача шута хуманнисем «хёрлө автан» күрөкөн инкөкрен хәтәлса пөгейменни тәтәшах куш умне пулса пырать. Асәрхатару вырәнне электричество приборөсен юсавләхне илер-ха. Кун сүмне үсёрле пирус туртине хушсан каялла тавәрмалла мар сухату пуласи си куш кёретех. Сүлленех сакнашкәл сәлтав миллионшар тенкөлөх сухату аләкне усать. Сунатпәр, түсетпөр, анчәх электричествапа усә курнә чух пушар хәрушсәрләх правилисене пәханассине сав-сәвах иккөмөш вырәнә хәваратпәр.

мәра Хунтәкассинче пурәнмалли суртра пушар тухни пирки пёлтерчөс. Инкөкпе кёрешме Муркашри пушар хурал машинипе пёрлех Мән Сөнтөрти тата Шомикри уйрәм постсен пушар машинисем тухрөс. Пулашу вәхатра ситрө пулин те, йывәс сурт төппипех кёлленчө.

Епле аталанна-ха инкөк? Седловсен пишчөшөсемпә шәллөсем пёрле пурәннә. Инкөк умөнхи кунхине вёсем тата пёрин ывәлө кил хушәләхрә ёслөнө. Ёс хысшән аншарли тытканне лексе ыйха путнә. Ирхинө саккерсем төтөм шәршипө вәрәнса каясө. Аслисем пурт верандинчи сүләм витөрех тула тухассө пулсан, сәмрәк каччә пурт чүречине сөмөрсө урама тухать.

Сүләм витөр кил картине тухнисем аләсем тата пит-куш писсе кайнинче иртнө сул 3 сын пурнасө вәхатсәр тәтәлнә пулсан, тав Турра, кәсал ун пек инкөк сук. Анчәх пулма пултаратчө...

Асәннә кун 4 сөхет те 44 минутра пирён патә-

А. ИЗОНОВ, районти патшаләх пушар надзор уйрәмнө пулашө.

Телепрограмма

с 15 по 19 мая 2013 года

СРЕДА, 15.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.30, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровья!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Юность. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.50 Т/с «ТАИНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело X. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАИНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.45 Т/с «КАМЕНСКАЯ-6» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ЛЮДИЛА» 12+
23.25 «Свидетели. Сергей Юрский»
1.20 Вести+
1.45 Х/ф «КОЛЬЕ ШАРЛОТТЫ»
3.05 Т/с «ЧАК-4» 16+
4.00 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чуваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чуваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чуваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроныос»
10.00 «Наблюдатель»
11.10, 23.20 Весть этот джаз!
11.20, 1.55 Т/с «ПЕРРИ МЭЙ-СОН»
12.15 Власть факта. «Две Кореи»
12.55, 18.05 Д/с «Путешествия из центра Земли»
13.50 «Полиглот» Испанский с нуля за 16 часов! №2
14.35 Д/с «Испанский след»
15.10 Красуйся, град Петров! Зодчий Николай Васильев
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 Дж. Лондон. Телеспектакль «МАРТИНИДЕН»
17.00 «Мировые сокровища культуры»
17.15 «Классика и джаз в «Царицыно»»
19.00 «Континент»
19.45 Главная роль
20.00 «Абсолютный слух»
20.40 «Полиглот» Испанский с нуля за 16 часов! №3
21.25 Д/ф «Православие в Китае»
22.10 Мария кино
22.55 «Исторические путешествия Ивана Толстого» «Загадочные преступления»
23.50 Т/с «КОРОЛИ»
1.15 Л. Бетховен. Концерт для фортепиано с оркестром №3. Солист Д. Мацуев. Дирижер В. Федосеев
2.50 Д/ф «Эдгар По»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Первая кровь» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЧЕЛОВЕКНИОТКУДА» 16+
20.30 Футбол. Лига Европы УЕФА. Финал
0.40 Х/ф «ПОСЛЕДНИЙ ГЕРОЙ» 16+
2.35 Квартирный вопрос 0+
3.40 Дикий мир 0+
4.15 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК» 16+
5.10 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ЧЕТВЕРГ, 16.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 1.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15, 4.30 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровья!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Юность. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.50 Т/с «ТАИНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело X. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35, 4.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАИНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.45 Т/с «КАМЕНСКАЯ-6» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ЛЮДИЛА» 16+
23.25 «Поединок» 12+
1.00 Вести+
1.25 Х/ф «КОЛЬЕ ШАРЛОТТЫ»
2.45 Т/с «ЧАК-4» 16+
3.40 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чуваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00 Активная молодежь
9.20-9.45 Родительский день
11.30-11.50 Вести-Чуваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чуваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроныос»
10.00 «Наблюдатель»
11.10, 23.20 Весть этот джаз!
11.20, 1.55 Т/с «ПЕРРИ МЭЙ-СОН»
12.15 «Абсолютный слух»
12.55, 18.05 Д/с «Путешествия из центра Земли»
13.50, 20.40 «Полиглот»
14.35 Д/с «Испанский след»
15.10 «Письма из провинции»
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 Телеспектакль «КОГДА-ТО В КАЛИФОРНИИ!»
17.05 «Биргит Нильсон» Фильм-портрет
19.00 «Континент»
19.45 Главная роль
20.00 Черные дыры. Белые пятна
21.30 Гении и злодеи. Павел Федотов
22.05 «Культурная революция»
22.55 «Исторические путешествия Ивана Толстого» «Загадочные преступления»
23.50 Т/с «КОРОЛИ»
1.15 С. Рахманинов. Концерт для фортепиано с оркестром №2. Солист Н. Луганский. Дирижер А. Ведерников
2.50 Д/ф «Абулкасим Фирдоуси»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Медицинские тайны» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30, 23.35 Т/с «ЧЕЛОВЕКНИОТКУДА» 16+
23.15 «Сегодня. Итоги»
0.35 «Дачный ответ» 0+
1.40 «Чудо техники» 12+
2.15 Дикий мир 0+
3.05 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ПЯТНИЦА, 17.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 18.00, 1.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15, 5.25 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровья!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Юность. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+

РТР

5.00 Утро России
8.55 Мусульмане
9.05 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.50 Т/с «ТАИНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело X. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35, 4.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАИНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.45 Т/с «КАМЕНСКАЯ-6» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 «Юрмала» 12+
23.20 Х/ф «АРИФМЕТИКА ПОДЛОСТИ» 12+
1.15 Х/ф «РАЗДЕЛИТЕЛЬ» 16+
3.30 Горячая десятка 12+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чуваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00-9.45 Мехел. Республиканский конкурс детской чувашской песни. Гала-концерт. 2 часть
11.30-11.50 Вести-Чуваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чуваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроныос»
10.00, 15.40, 19.30, 23.20 Новости культуры
10.20 Х/ф «ШКУРНИК»
11.50 Д/ф «Один день и вся жизнь...»
12.30 Черные дыры. Белые пятна
13.10 Д/ф «Опереточный герой. Владимир Володин»
13.50 «Полиглот»
14.35 Д/с «Испанский след»
15.10 «Личное время» Константин Богомолов
15.50 Телеспектакль «С РОБОТАМИ НЕ ШУТЯТ»
17.00 Билет в Большой
17.45 Игры классиков. Игорь Стравинский. Концерты в Москве и Париже
19.00 Смехостальгия
19.50, 1.55 «Искатели» «Пожар смутного времени. Неизбранный царь»
20.35 Х/ф «КЛАРИССА»
22.25 «Линия жизни»
23.40 Х/ф «ДАМСКИЙ ПОРТНОЙ»
1.30 «Несерьезные вариации»
2.40 «Мировые сокровища культуры»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 Спасатели 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30, 23.35 Т/с «ЧЕЛОВЕКНИОТКУДА» 16+
23.15 «Сегодня. Итоги»
0.35 «Дачный ответ» 0+
1.40 «Чудо техники» 12+
2.15 Дикий мир 0+
3.05 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+
2.45 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+

СУББОТА, 18.05

ПЕРВЫЙ

6.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 18.00, 1.00, 3.00 Новости
6.10 Х/ф «КЛЮЧИ ОТ НЕБА»
7.35 «Играй, гармонь любимая!»
8.20 М/ф «Джейк и пираты Непландии»
8.45 «Смешарики. Новые приключения»
9.00 «Умницы и умники» 12+
9.45 «Слово пастыря»
10.15 «Смак» 12+
10.55 «Идеальный ремонт»
12.15 «ДОБРО 5541»
13.20 «Абракадабра» 16+
15.10 Х/ф «ЛУЧШИЙ ДРУГ МОЕГО МУЖА» 16+
17.00 «Дина Гарипова. На пути к финалу» 12+
21.00 «Время»
18.15 «Угадай мелодию»
18.55 «Кто хочет стать миллионером?»
20.00 «Куб» 12+
21.00 «Время»
21.20 «Сегодня вечером» 16+
23.00 Конкурс «Евровидение-2013». Финал. Прямой эфир
2.00 Х/ф «РОМЕО + ДЖУЛЬЕТА» 16+
4.20 «Людмила Чурсина. Я - ничья»

РТР

4.40 Х/ф «ИСПЫТАТЕЛЬНЫЙ СРОК»
6.35 «Сельское утро»
7.05 Диалоги о животных
8.00, 11.00, 14.00 Вести
8.20 «Военная программа»
8.50 «Планета собак»
9.25 Субботник
10.05 «Тайна трех океанов. В погоне за призраком» 12+
11.20 Вести. Дежурная часть
11.55 «Честный детектив» 16+
12.25, 14.30 Х/ф «НЕ ЖАЛЕЮ, НЕ ЗОВУ, НЕ ПЛАЧУ» 12+
17.00 Субботный вечер
18.55 Шоу «Десять миллионов»
20.00 Вести в субботу
20.45 Х/ф «СИЛА ВЕРЫ» 12+
0.45 Х/ф «ТИХИЙ ОМУТ» 12+
2.45 Х/ф «ТЕМНОКОЖИЕ АМЕРИКАНСКИЕ ПРИНЦЕССЫ» 16+
4.35 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

8.10-8.20 Вести-Чуваш ен
10.05 Для вас, любимые. Концерт по заявкам
10.50-11.00 Солнечный зайчик (на чувашском языке)
14.20-14.30 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроныос»
10.00 Библейский сюжет
10.35 Х/ф «ЖЕНИТЬБА»
12.10 Большая семья. Евгений Князев
13.00 Пряничный домик. «Кадки, бочки и бочата»
13.30 Х/ф «ПОКА БЬЮТ ЧАСЫ»
14.45 Д/ф «Цирк: боль и радость моя»
15.15 Д/с «Последние свободные люди». «Вечное путешествие»
16.10 «Вслух» Пoesия сегодня
16.55 «Больше, чем любовь»
17.35 Д/ф «Широкие объятия»
19.25 «Романтика романса»
20.20 «Белая студия»
21.00 Премьера. Большой джаз
23.10 Х/ф «КОГДА ГАРРИ ВСТРЕТИЛ САЛЛИ»
0.50 Д/ф «Восстановливая великолепие Рима: Возрождение и древние скульптуры»
1.45 М/ф «Парадоксы в стиле рок»
1.55 «Легенды мирового кино»
Марина Влади
2.25 «Обыкновенный концерт с Эдуардом Эфировым»

НТВ

5.40 Т/с «ДАЛЬНОБОЙЩИКИ. ДЕСЯТЬ ЛЕТ СПУСТЯ» 16+
7.25 Смотр 0+
8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Сегодня
8.15 «Золотой ключ» 0+
8.45 «Государственная жилищная лотерея» 0+
9.25 «Готовим с Алексеем Зиминным» 0+
10.20 Главная дорога 16+
10.55 Кулинарный поединок с Оскаром Кучерой 0+
12.00 Квартирный вопрос 0+
13.20, 19.20 Т/с «МЕНТ В ЗАКОНЕ» 16+
21.15 «Русские сенсации» 16+
22.15 Ты не поверишь! 16+
23.15 «Луч Света» 16+
23.45 «Реакция Вассермана» 16+
0.20 «Школа злословия» Сергей Некулюдов 16+
1.10 Х/ф «ПОДВОДНЫЕ КАМНИ» 16+
3.10 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+
5.05 «Кремлевские дети» 16+

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 19.05

ПЕРВЫЙ

5.45, 6.10 Х/ф «ЧЕРНЫЙ ПРИНЦ»
6.00, 10.00, 12.00 Новости
7.40 «Армейский магазин» 16+
8.15 М/ф «Аладдин»
8.40 «Смешарики. ПИН-код»
8.55 «Здоровье» 16+
10.15 «Непутевые заметки» 12+
10.35 «Пока все дома»
11.25 «Фазенда»
12.15 Среда обитания. «Деньги на ветер» 12+
13.10 Т/с «ЛИЧНЫЕ ОБСТОЯТЕЛЬСТВА» 16+
17.00 «Свадебный переполох» 12+
18.00 «Один в один!»
21.00 Воскресное «Время»
22.00 «Глуб Весеельх и Находчицы» Высшая лига 12+
0.10 Х/ф «ШЕРИ» 16+
1.50 Х/ф «ВОСПИТАНИЕ АРИЗОНЬ» 16+
3.35 «Замуж за принца» 16+

РТР

5.45 Х/ф «ЗАБЛУДШИЙ»
7.20 Вся Россия
7.30 Сам себе режиссер
8.20 «Смехопанорама»
8.50 Утренняя почта
9.30 «Сто к одному» Неделя в городе
11.10, 14.00 Вести
11.10 Х/ф «ЗОЛОТЫЕ НЕБЕСА» 12+
13.15 «Смеяться разрешается»
14.30 «Смеяться разрешается»
Продолжение
16.00 Т/с «СВАТЫ-4» 12+
20.00 Вести телевидения
21.30 Х/ф «НАМ, ГДЕ ЕСТЬ СЧАСТЬЕ ДЛЯ МЕНЯ» 12+
23.30 «Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым» 12+
1.20 Х/ф «БРУКЛИНСКИЕ ПОЛИЦЕЙСКИЕ» 12+
3.55 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

10.20-11.00 Вести-Чувашия. События недели
На канале «Россия 2»
9.00-9.25 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроныос»
10.00 «Обыкновенный концерт с Эдуардом Эфировым»
10.35 Х/ф «ДЯДЮШКИН СОН»
11.55 «Легенды мирового кино» Нонна Мордюкова
12.25 Х/ф «РАЗ, ДВА - ГОРЕ НЕ БЕДА!»
13.45 М/ф «Чертенко с пушистым хвостом»
14.05, 1.55 Д/с «Живая природа Франции»
15.00 «Что делать?»
15.45 Государственный академический Воронежский русский народный хор имени К. И. Масалитинова. Концерт в Концертном зале им. П. И. Чайковского
16.45 «Кто там...»
17.15 «Ночь в музее» Интеллектуальная игра
18.00 Итоговая программа «Контекст»
18.40 Х/ф «ВАЛЕНТИНИ ВАЛЕНТИНА»
20.05 Андрею Вознесенскому посвящается... Вечер в Московском международном Доме музыки
21.55 Д/с «Подводная империя»
22.40 «ВОШЕБНАЯ ФЛЕЙТА»
Фильм-опера
1.05 Д/ф «Величие Ренессанса: Юлий Второй и два великих художника»
2.50 Д/ф «Эзоп»

НТВ

6.00 Т/с «ДАЛЬНОБОЙЩИКИ. ДЕСЯТЬ ЛЕТ СПУСТЯ» 16+
8.00, 10.00, 13.00 Сегодня
8.15 «Русское лото» 0+
8.45 Их нравы 0+
9.25 Едим дома 0+
10.20 «Первая передача» 16+
10.55 «Чудо техники» с Сергеем Малоземовым 12+
11.25 «Поедем, поедим!» 0+
12.00 «Дачный ответ» 0+
13.20 СОГАЗ - Чемпионат России по футболу 2012/2013. ЦСКА - «Кубань»
15.30 Своя игра 0+
16.20 Следствие вели... 16+
17.20 «Очная ставка» 16+
18.25 Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю
19.00 «Сегодня. Итоговая программа»
20.00 Чистосердечное признание 16+
20.35 «Центральное телевидение» с Вадимом Такменевым 16+
21.30 «Железные леди» 16+
22.20 Х/ф «ДВОЕ» 16+
0.10 Х/ф «ПРО ЛЮБОВЬ» 16+
2.05 Дикий мир 0+
3.00 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+
5.05 «Кремлевские дети» 16+

Майн 12-мешё – Медицина сестрисен пётём тёнчери кунё

Тайма пуç сире

Паян пысăк уяв сирён,
Сывлăх хуралсийёсем.
Есёрсем анса пыринччĕ,
Саламлатпăр чĕререн.

Ырлăх-сывлăх сес сунатпăр,
Телей пултăр семье.
Яланах хатĕр тăратăр
Пулашмашкăн инкере.

Куç хупман каçсем те пуллă

Тăтăшах тепĕр чухне,
Чирлине сĕн пурнăç панă,
Хăвăра та шеллемен.

Пуш самант кăштах пулсассăн
Палатаналла васкан,
Чирлипе сăмах ваклатăн,
Кăмăлне, чунне ушан.

Чирлĕ сын ак тĕрекленчĕ,
Тек ура сине тăраты,
Хайне çăланăç панишĕн
Тав сăмахĕ вăл калат.

Н. СТЕПАНОВА.

Магазин «ОТДЕЛОЧНИК» реализует:
утеплитель «Технониколь» – 530 руб.; гип-
сокартон – 185 руб.; фанера влагостойкая
9 мм (1,25x2,50) – 555 руб.; профнастил
оцинк 2 м – 400 руб., профнастил краше-
ный 2 м – 480 руб.; сухие смеси, цемент –
170 руб.; сайдинг; двери, поликарбонат.
Тел.: 8-903-322-59-69, 8-961-348-66-36. 4-10.

Продаю ТЕПЛИЦЫ из поликарбо-
ната от производителя 3х6, 3х8. Дос-
тавка. Тел.: 8-927-667-62-02. 5-10.

ООО «Строительный рынок»
с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, 23
около «Моргаушскавтотехсервис»
Тел.: 8-987-578-24-48, 8-906-131-02-47

Огромный ассортимент по
ценам заводов-изготовителей

КИРПИЧ силикатный, керамический, шамотный, цветной, лицевой, рядовой

БЛОКИ газосиликатные, пенобетонные, газобетонные, силикатные, перегородочные 5-8.

ЦЕМЕНТ один мешок 50 кг всего за 220 руб.

“ВИКТОРИЯ-ОКНА”

ЗАМЕР, ДОСТАВКА БЕСПЛАТНО

9-10.
срок изготовления 3-5 дней
АКЦИЯ БАНКА: весь ПЛАСТИКОВЫЙ
месяц май кредит на
окна без процентов.
ОКНА
ГАРАНТИЯ МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ ДВЕРИ
КРЕДИТ НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
РАССРОЧКА ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

скидка до 35%
7-е окно в ПОДАРОК
RENAU
KBE ARTEC

Производственный цех, с. Моргауши,
ул. Гагарина, 16 а (здание котельной).
Тел.: 62-1-20, 8-917-662-71-64, 8-937-955-33-00.

ТЕПЛИЦЫ
от производи-
теля из сото-
вого поликар-
боната 3х6, 3х8
и т. д.
Телефоны:
8-917-651-00-76
8-927-858-28-79.

АУ СПО «Новочебоксарский политехнический техни-
кум» Минобразования Чувашии объявляет набор обуча-
ющихся на 2013–2014 учебный год по следующим специ-
альностям:

По программе начального профессионального обра-
зования на базе 9 классов со сроком обучения 2 г. 5 мес. с
получением полного (общего) образования; на базе 11-ых
классов – 10 месяцев ПРОФЕССИИ: сварщик, автомеха-
ник, парикмахер, мастер общестроительных работ.

По программе среднего профессионального образова-
ния на базе 9 классов со сроком обучения 3 г. 10 мес.; на
базе 11 классов – 2 г. 10 мес. СПЕЦИАЛЬНОСТИ: сварочное
производство (очная), парикмахерское искусство (заочная).

Нуждающимся в жилье будет предоставлено место в об-
щестии. По вопросам поступления в техникум можно об-
ратиться по тел.: 73-87-30. Всю интересующую информа-
цию можно получить на сайте техникума info@nprth.ru. Ад-
рес техникума: г. Новочебоксарск, ул. Советская д. 3. 2-2.

Теплицы из поликарбоната от производителя.
Тел.: 8-937-384-21-45, 8-927-842-41-15. 2-5.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ
Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с када-
стровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка,
образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ
выделяемого земельного участка.
Заказчиками проекта межевания являются: Тевелев Сергей Леонидович, проживающий по адресу: Россия,
Нижегородская область, г. Сергач, пос. Юбилейный, д. 16, кв. 19. Шандимирова Надежда Вячеславовна,
проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, с.
Юнга, ул. Яблоневая, д. 33. Шандимиров Вячеслав Александрович, проживающий по адресу: Чувашская
Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, с. Юнга, ул. Яблоневая, д. 33.
Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер
квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществ-
ляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши,
ул. Ленина, д. 41/5. E-mail: arshin21@yandex.ru
Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская
Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.
С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: 429530, Россия, Чувашская
Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.
Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местопо-
ложения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извеще-
ния по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в
филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашия, по адресу: Чувашская Республика-
Чувашия, г. Чебоксары, пр. Московский, д. 37.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус лю-
бого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка
по району бесплатна.
Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 4-10.

Организация продает:
- ПРОФНАСТИЛ;
- МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦУ;
- ТРУБЫ;
- СТАЛЬНЫЕ,
- ПРОФИЛЬНЫЕ,
- ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ.
Тел.: 8-927-841-50-69,
(8352)51-40-06. 6-10.

ТЕПЛИЦЫ
Тел.: 8-937-372-99-93
8-903-322-45-77
8-919-674-72-73. 8-10.

Окна ИДЕАЛ
С нами теплее!
ОКНА И ДВЕРИ ИЗ ПВХ И АЛЮМИНИЕВЫЕ ПРОФИЛЯ ЖАЛЮЗИ, РОЛЬСТАВИНИ
ЗАВОДСКОЕ ПРОИЗВОДСТВО
МОНТАЖ ПО ГОСТУ В ДЕНЬ ЗАКАЗА!
ОФОРМЛЕНИЕ ЗАКАЗА НА ДОМУ
ПЕНСИОНЕРАМ СКИДКА
с. Моргауши, ул. Гагарина, 2, здание бани, 2 этаж, тел. 8(8352)76 58 95
с. Б. Сундурь, ул. Ленина, 23а, ТД «Космос», тел. 8(8352)76-58-97
г. Чебоксары, ул. Хузангая, 14, офис 403, тел. 8(8352)766 788

Мотоблоки (скидки)
Навесное оборудование
Мотокультиваторы
Запчасти
Садовые инструменты
Тележки садовые
с. Моргауши, рынок
Т: 89603091848
киоск № 51 (около м-на «Винный погребок») с 8-00 час. до 16-00 час.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Тел.: 8-927-667-40-92. 24-30.

Прогноз погоды

	среда 15 мая				четверг 16 мая				пятница 17 мая				суббота 18 мая			
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00
Облачность %	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀
Осадки мм																
Температура °С	+14	+22	+27	+20	+18	+24	+30	+21	+19	+21	+21	+14	+10	+12	+16	+9
Давление мм	746	747	746	746	746	747	747	746	746	748	750	751	752	753	752	752
Влажность %	76	65	40	64	68	56	32	56	75	80	49	49	57	52	38	46
Ветер м/сек	1	3	3	5	2	3	5	2	3	5	6	5	4	5	6	5
Солнце восход / заход	Ю-В	Ю-В	Ю-В	Ю-В	Ю-З	Ю-З	Ю-З	Ю-З	С-З	С	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В
Луна восход / заход		04:38	20:59		04:36	21:01			04:35	21:03			04:33	21:05		

Муркаш районенчи «Сентеру ялавё» хаçат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Информаци политикин тата
массăллă коммуникацисен министрствин
ЧР Информаци политикин тата массăллă комму-
никацисен министрствин «Муркаш районен
«Сентеру ялавё» хаçат редакцие» Чăваш Респуб-
ликин хай тятăмла учрежденийĕ.

Тёп редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А сурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, яваплă секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35,
пайсем: общество пурнăç пайĕ - 62-2-82, экономика тата социалла пурнăç пайĕ - 62-1-38.
Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru
Сыханă, информаци технологисен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан
Федералла службăн Чăваш Республикисе – Чăваш Енне ёслекен управленийĕ 2012 сулхи юпа
уйăхĕн 11-мешенче ПИ ТУ 21-00249 № регистрацисенĕ.

Администрация Моргаушского района сообщает о предоставлении земельных участков

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли сельскохозяйственного назначения» с кадастровым номером 21:17:092701:696, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Москакасинское сельское поселение, участок расположен в северной части кадастрового квартала 21:17:092701, для ведения сельскохозяйственного производства, площадью 54 422 кв.м.
Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли сельскохозяйственного назначения» с кадастровым номером 21:17:060404:214, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большеундурьское сельское поселение, земельный участок расположен в центральной части кадастрового квартала 21:17:060404, для ведения сельскохозяйственного производства, площадью 6 708 кв.м.
Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

ООО «ВИКТОРИЯ»

* Ведение бухгалтерского учета, составление отчетности, декларации ЗНДФЛ.
* Представительство в судах всех инстанций.
* Составление договоров, претензий, исковых заявлений.
* Сопровождение сделок с недвижимостью, в т. ч. земельных участков.
* Сопровождение при лицензировании, оценке имущества.
* Регистрация, ликвидация ЮЛ, ИП, внесение изменений.
* Кадровое делопроизводство.
* Бизнес-консультации.
Адрес: с. Моргауши, ул. Мира, д.6, офис 119. Тел.: 62-4-43.; г. Чебоксары, ул. Т. Кривова, д. 4 а. Тел.: 44-64-48.
E-mail: vika09-2010@mail.ru, сайт: www.victoria-ooo.ru

Продаю кур-молодок, гусят, бройлеров с доставкой.
Тел.: 8-909-300-08-18. 10-10.

Иывăç пурт хуралтăсемпе пĕрле сутатăп, пахчара пĕчĕк пĕве, улма-сырла тăвакан иывăçсем пур. Адресĕ: Сулав ялĕ, Турай ял тăрахĕ.
Тел.: 64-5-21, 8-927-859-05-84.

Продается молочный бычок в двухмесячном возрасте (д. Ярославка). Тел.: 8-937-399-68-85.

Пĕрре пăруланă хĕрлĕ тĕслĕ ёне сутатпăр.
Тел.: 8-927-992-55-51.

Ăрталă ёнен султалакри хура-шурă тĕслĕ тынашкине сутатпăр. Тел.: 8-927-994-72-71.

Ăрталă кроликсем пĕчĕккисемпе пысăккисене сутатпăр. Тел.: 8-937-953-40-39.

Пĕрре пăруланă хура тĕслĕ ёне сутатпăр.
Тел.: 8-962-600-35-95.

Продаются: корова, 3 отел в начале июня и бычок (2 мес.) – 15 тыс. рублей, с. Тойгильдино.
Тел.: 8-952-025-18-21, 8-965-689-99-28.

Продаем пчелосемьи.
Тел.: 8-927-846-08-15.

Пĕрре пăруланă тата улттăмĕш пăруламалли хĕрлĕ тĕслĕ ёнесем сутатпăр. Тел.: 8-961-343-02-32. 1-2.

Продаем окна деревянные любого вида и на заказ, двери деревянные (массив).
Тел.: 8-906-388-66-04, 8-905-341-02-86. 4-15.

Организация продает щебень, песок, гравмассу (ОПГС), асфальт. Возможна доставка.
Тел.: (8352)57-42-81, 57-33-83, 8-903-358-36-23. 2-8.

17 мая в РДК – выставка-продажа обуви из натуральной кожи Белорусской, Ульяновской и других российских фабрик, а также трикотажных изделий из г. Ульяновск.
Тел.: 8-967-47-33-447, 8-937-37-06-332, 8-927-855-17-46.

Продаю самоходное шасси Т-16М, плуги навесные ПН-2-30, ПЛН-3-35, сегментную косилку КС-2,1, ворошилку навесную ВРН-4.2.
Тел.: 8-967-47-33-447, 8-937-37-06-332, 8-927-855-17-46.

Срочно требуются: уборщица в Москакасинское кафе «ИЛЕМ», повара в Москакасинский «Ночной Бар».

Продаем КИРПИЧ керамический облицовочный, блоки крупноформатные керамические по ценам завода-изготовителя. Скидки и специальные предложения. Доставка. Тел.: 8(8352)24-22-38, 24-22-28. 1-5.

Пĕр сул та висĕ уйăхри хура-шурă тынашки сутатпăр.
Тел.: 8-927-665-54-05. 1-2.

Хура-шурă тĕслĕ чупнă тынашки сутатпăр.
Тел.: 8-987-577-67-86.

4 ёнерен пĕрне сутатпăр. Тел.: 8-937-393-12-10. Лена.

В Моргаушском филиале ООО «Вурнары завод СОМ» требуется водитель на молоковоз. Тел.: 8-917-673-82-81. 1-5.

Ильич ячĕпе хисепленекен ял хуçалăх производство кооперативĕн коллективĕ хуçалăхра водителĕ те ёсленĕ
Юрий Игорьевич МИХЕЕВ
вилсе кайнă пирки унăн сĕмийпе тата сывăх сыннисемпе пĕрле чĕререн хурланса пĕлтерет.

Калăпăшĕ 1,0 пичет листи.
Ал сырăвĕсене рецензиремесĕ, каялла тавăрса пачăссĕ, 2 страницăран пысăкраххисене йышăнмасĕ.
Рекламăпа пĕлтерÿсен чăнлăхĕсен вĕсен паракансем яваплă.
ИЗДАНИ ИНДЕКСĔ: 54822.
Хаçат юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер журнальнĕ Белов А.П.
Пичете панă 14.05.2013 ç.
Пичете памалли вăхăт: графика – 17 сек. 20 мин, чăннипе – 17 сек. 20 мин.
Заказ Тираж 4977.